

SKLEPI (ZAPISNIK) 7. REDNE SEJE PREDSEDSTVA ZVEZE KULTURNIH DRUŠTEV SLOVENIJE V MANDATU 2017-22

Seja se je začela v **četrtek, 13. februarja 2020, ob 15.30**, v sejni sobi na sedežu Zveze, Štefanova 5, Ljubljana, in je bila končana ob 18.00 uri.

Prisotni: Milan Brecl, Marjan Lužnik, Janez Kerin, Lojze Adamlje, Mija Aleš, dr. Inge Breznik, Jože Osterman

Odsotni- so se opravičili: Maja Papič, dr. Sara Špelec, Danijela Hozjan, Edita Frančeškin, dr. Tomaž Simetinger (namesto njega je bil na seji Lojze Adamlje), Marijana Kolenko, Tjaša Šuligoj, Erik Vrčon, Nataša Petrovič

Ostali prisotni: Marko Repnik (direktor JSKD), Branka Bezeljak (NO ZKD Slovenije)

Sejo je na osnovi drugega odstavka 18. in na osnovi 21. člena statuta ZKD Slovenije sklical in vodil podpredsednik zveze, trenutno predsedujoči Zvezi Jože Osterman.

Seja ni bila sklepčna, vendar so se udeleženci dogovorili, da opravijo razpravo o vseh točkah dnevnega reda in predlog sklepov posredujejo v potrditev vsem članom predsedstva v obliki korepondenčne seje.

Dnevni red:

- 1. sprejem zapisnika 6. redne seje in 13., 14., 15. in 16. korespondenčne seje, ustno poročilo o delu med obema sejama**
- 2. aktualnosti:**
 - **kadrovske zadeve;**
 - **priprave na izvedbo letne konference ZKDS 2020;**
 - **začetek kandidacijskega postopka za izvolitev predsednika ZKD Slovenije;**
 - **poročilo o izvedbi raziskave - analize o stanju mreže kulturnih društev in zvez.**
- 3. obravnava:**
 - **osnutka (novega) statuta ZKD Slovenije;**
 - **osnutka strategije ZKD Slovenije za leti 2020 in 2021;**
 - **osnutka dopolnjenega partnerskega sporazuma med JSKD in ZKDS.**
- 4. predlogi za priznanja ZKD Slovenije**
- 5. razno**

Pred začetkom seje je predsedujoči pozdravil in povabil k besedi direktorja JSKD Marka Repnika. Zaprošil ga je zlasti za mnenje k osnutku sprememb in dopolnitev partnerskega sporazuma med JSKD in ZKDS, ki jih namerava ZKDS predlagati Skladu, ter za morebitne informacije o poteku priprave nacionalnega programa kulture 2020-27.

Direktor g. Repnik je poudaril, da se v JSKD dobro zavedajo pomena, ki ga imajo pri organizaciji ljubiteljske kulture zveze kulturnih društev kot civilni element tega dela

nevladnega kulturnega gibanja. Opozoril je na pomembno vlogo, ki bi jo morale imeti zveze kot vezne organizacije ljubiteljske kulture na lokalni ravni, kjer bi morale utrjevati vlogo neposrednega predstavništva v njih povezanih društvih v razmerju do lokalnih oblasti. Plastično je orisal nekaj problemov in težav, ki jih ima JSKD pri dogovarjanju z kar okrog 40 lokalnimi skupnostmi glede sofinanciranja njihovih programov, zaradi česar v Skladu razmišljajo o obveznosti plačevanja na njihovih preglednih srečanjih in tekmovanjih za udeležence iz tistih občin, ki zavračajo sofinanciranje teh srečanj. To je sicer skrajno neprijazen ukrep, ki sicer vzpostavlja neenakopraven položaj med udeleženci na osnovi občinske pripadnosti, za katerega pa krivdo nosijo lokalne oblasti, ne pa JSKD. Reagiranje civilne družbe (torej zvez in društev) na tako ravnanje lastnih lokalnih oblasti v teh primerih bi bilo vsekakor dobrodošlo in nujno.

Repnik je sicer poudaril, da območne izpostave večinoma že izvajajo naloge, ki jih predvideva dopolnjeni partnerski sporazum pri ohranjanju oz. krepitvi mreže kulturnih društev in njihovih zvez. Organiziranje skupnih srečanj oz. sestankov z društvi, običajno vsaj dvakrat letno, se dogajajo v večini območnih izpostav, vodstvo JSKD pa na delovnih srečanjih vselej priporoča oz. zahteva organizacijo takih srečanj. Tudi tam, kjer zvez kulturnih društev ni, taki sestanki redno potekajo. Partnerski sporazum, ki bi formaliziral medsebojno komuniciranje in skupno delovanje sklada in zvez, bo vodstvo JSKD potem, ko ga bomo uskladili v ZKDS, kasneje pa še z vodstvom Sklada, posredovalo v obravnavo svojemu nadzornemu odboru in ga po – če se bo ta strinjal – tudi podpisalo.

Kar zadeva pripravo nacionalnega programa kulture (NPK) je direktor povedal, da je bil JSKD kot državna agencija že v zgodnji pripravljalni fazi zaprosena, da pripravi besedilo za področje ljubiteljske kulture oz. področje, ki ga pokriva, in je to besedilo oblikovala že v zgodnji jeseni. Redaktorji oz. pripravljalci NPK so v januarju zahtevali dopolnitve oz. določene spremembe, ki jih je JSKD izročil pred nekaj dnevi, tako da je možno pričakovati, da bi šel osnutek NPK lahko v javno razpravo proti koncu februarja (ali pa sploh ne, glede na interpretacijo termina »tekoči opravki«, ki ohlapno zavezuje vlado v odstopu pri izvajanju njenega dela).

k 1. točki:

Udeleženci seje so obravnavali zapisnik 6. redne seje in 13., 14., 15. in 16. korespondenčne seje. V zapisnikih korespondenčnih sej je smiselno zajeto tudi delo, ki ga je Zveza opravljala od 6. redne seje naprej, pri čemer je poročilo o poglobitnem delu, usklajevanju sprememb in dopolnitev temeljnih aktov ZKDS vsebovano v dodatni obrazložitvi, ki jo je predsedujoči poslal članom predsedstva kot gradivo za 3. točko seje..

SKLEP:

Predsedstvo je sprejelo zapisnike 6. seje in zapisnike 13., 14. in 15. in 16. korespondenčne seje ter podpredsednikov ustni povzetek dela med obema sejama.

k 2. točki:

SKLEPI:

1. Predsedstvo ZKD Slovenije z 13.2.2020 razrešuje sekretarko Majo Papič, ki je v JSKD odšla na drugo delovno mesto, ki ni vezano na opravljanja nalog za potrebe ZKD Slovenije. Predsedstvo ob tem Maji izraža zahvalo za opravljeno delo, na osnovi katerega je Zveza dosegla novo kvaliteto svojega delovanja in ji želi uspešno delo na novem delovnem mestu..
2. Predsedstvo ZKD Slovenije s 14.2.2020 imenuje za sekretarko ZKD Slovenije dr. Saro Špelec, ki se je s 1.2.2020 zaposlila v strokovni službi JSKD kot strokovna delavka za strokovno pomoč kulturnim društvom in njihovim zvezam. Gre za delovno mesto, kjer po dogovoru med ZKD Slovenijo, ZKD Ljubljana in JSKD delavka opravlja delovne obveznosti za potrebe obeh zvez, za vsako s polovičnim delovnim časom. Sara je sicer nadomestna članica predsedstva, ki je zastopala podravsko območje, z imenovanjem za sekretarko pa je postala članica predsedstva.
3. Predsedstvo ZKD Slovenije je sprejelo ugotovitveni sklep o tem, da je članica predsedstva ga. Martina Trampuž v oktobru 2019 podala odstopno izjavo zaradi zdravstvenih razlogov. V predsedstvu bo g. Trampuž zamenjala ga. Klara Štrancar, nadomestna članica, ki zastopa severnopriforsko območje.
4. Predsedstvo ZKD Slovenije je z obžalovanjem sprejelo vest, da je umrl g. Slavko Bohinc, ki je bil nadomestni član predstavnice gorenjskega območja g. Mije Aleš. Vprašanje nadomestnega člana za Gorenjsko bosta urejala ga. Aleš in g. Osterman.
5. Predsedstvo ZKD Slovenije je sprejelo sklep, da bo redna seja konference ZKD Slovenije v ponedeljek, 30. marca 2020 v Ljubljani. Predsedstvo je sprejelo tudi okvirni predlog dnevnega reda konference, in sicer: sprejetje poslovnega in finančnega poročila za leto 2019, obravnava osnutkov statuta, strategije 2020- 21 in dopolnitev partnerskega sporazuma ZKDS- JSKD, vsebinski povzetek Analize 2019 – Stanja in razvojnih usmeritev ZKD Slovenije, del konference pa bo volilni in sicer nadomestne volitve predsednika/ce, oz. članov in nadomestnih članov predsedstva. Glede na sklepe 15. korespondenčne seje predsedstva bo del seje volilne (izvolitev predsednika/ce). Predsedstvo bo pripravilo ustrezno gradivo in ga posredovalo konferenci po postopku, ki ga predvideva statut.
6. Predsedstvo je sprejelo poročilo o izvedbi raziskave (Analize 2019) z naslovom **ANALIZA STANJA, UGOTAVLJANJE POTREB IN OBLIKOVANJE PRIORITET V OKVIRU MREŽENJA, ZAGOVORNIŠTVA IN RAZVOJA PODROČJA LJUBITELJSKE KULTURNE DEJAVNOSTI ZA DVIG KVALITETE IN KULTURE BIVANJA V SLOVENIJI**. Predsedstvo ugotavlja, da gre za pomembno opravljeno nalogo, ki je v marsičem presegla razpoložljive operativne možnosti Zveze in izreka vodji raziskave Maji Papič priznanje za opravljeno delo. Predsedstvo ugotavlja, da je potrebno podatkom o honorarjih članov predsedstva, ki jih zahteva 33. člen statuta, dodati tudi navedbo, da sta se Maja Papič in Jože Osterman honorarju odpovedala. Predsedstvo je sklenilo, da se izdela tudi okrog 50 do 80 izvodov Analize, ki se jo distribuira članicam in drugim, za ljubiteljsko kulturo pristojnim dejavnikom.

k 3. točki

Članom predsedstva so bili kot osnova za razpravo posredovana naslednja gradiva:

- Osnutek statuta ZKD Slovenije (2. dopolnjena verzija, 4.2.2020), ki ga je pripravil Nino Galun;
- Osnutek strategije ZKDS za leti 2020 in 2021 (tudi 2. dopolnjena verzija z datumom 4.2.2020, ki ga je pripravil Jože Osterman, in
- Osnutek dopolnitev partnerskega sporazuma JSKD- ZKDS z datumom 4.2.2020, ki ga delovna skupina še ni usklajevala zaradi dogovora, da se o njem najprej posvetuje z direktorjem JSKD.
- Dodatna obrazložitev k osnutku statuta, ki jo je zaradi mnenja nekaterih članov delovne skupine, da je gradivo neusklajeno in za nadaljnjo razpravo neustrezno, pripravil Jože Osterman in članom predsedstva posredoval 11.2.2020.

Udeležencem je podpredsednik, ki je od oktobra vodil delovno skupino, nekoliko širše obrazložil način dela te skupine. Največji problem dela je bila sklepčnost, saj je bila po tej plati uspešna samo seja dne 8.1.2020, ko se je večina članov soočila s prvi m osnutkom, ki ga je izdelal Nino Galun in se do neke mere uskladila na izhodiščih, ki jih je povzel zapisnik te seje. Na tej osnovi je Nino Galun izoblikoval dopoljnjeni osnutek, na katerega je pripravila največ pripomb Maja Papič, ki se je o osnutku posvetovala s pravno službo CNVOS, in posredovala pripombe zlasti glede vprašanja »pridruženega« članstva, torej modela, preko katerega bi v ZKDS na nek način vstopale oz. se povezovala kulturna društva neposredno, brez pravice volilnega oz. odločevalskega glasu. Stališče, da so redni člani samo območne (občinske mestne) in področne zveze je bilo namreč usklajeno že na prvi seji delovne skupine, pri čemer je bilo poudarjeno, da je merilo enakovrednost volilnega (odločevalskega) glasu, ki v primerjavi med neko zvezo kulturnih društev, ki zastopa denimo 10 kulturnih društev, ne more biti enaka glasu društva, ki združuje denimo 30 fizičnih oseb. Predsedujoči delovne skupine je tudi ocenil, da je trditev o neusklajenosti pretirana, saj je v dopolnjenem osnutku že pripravljalec (Nino Galun) opozoril, da se je treba odločiti, ali bomo to vprašanje reševali statutarno ali s kakim drugim aktom zunaj statuta. Ni mogoče tudi ocenjevati, da bi statut, kot ga je uskladila na svojem zadnjem sestanku 28.1. delovna skupina, onemogočal vključevanje društev v servis oz. izboljšane usluge in storitve, ki naj bi jih prenovljena ZKDS ponujala društvom.

V razpravi so se udeleženci seje strinjali, da je potrebno to vprašanje rešiti, če se le da, statutarno. Vendar je potrebno pri tem postaviti kriterije: a) direktno sodelovanje društev ne sme ogroziti osnovnega kriterija, da se društva primarno vključujejo v zveze na svojem območju oz. ne sme zmanjševati motivacije društev za članstvo in delovanje v zvezah na njihovem območju; b) potreben je tehten razmislek o tem, ali in na kakšen način zagotoviti (tokrat polnopravno) vključevanje kulturnih društev z območij, na katerih zveze kulturnih društev ne delujejo. Načinov je več, vendar sedanja statutarna možnost, ki daje možnost neposrtnega včlanjevanja društev zgolj na podlagi dejstva, da na njihovem območju zveza ne deluje, v bistvu ni zakonita, saj krši načelo (tudi v prejšnjem odstavku omenjene) enakovrednosti volilnega oz. odločevalskega glasu. Presenetljivo je tudi , da v praksi ta možnost praktično ne deluje, saj je neposrednih članov take vrste zgolj peščica.

Nasploh se je v razpravi pokazalo, da sta najpomembnejši za novi statut dve ključni usmeritvi, ki predstavljata pomembno novost glede na sedanjo organiziranost zveze: najprej zgoraj omenjeno vprašanje neposrednega včlanjevanja kulturnih društev (ta s strani predsedstva ni podprta) oz. neposrednega vključevanja (ne včlanjevanja) kulturnih društev (in tudi morebitnih drugih subjektov ljubiteljske kulture – neformalnih skupin mladih, posameznikov,

projektnih skupin), kar je v načelu s strani predsedstva podprto, a terja nadaljnjo diskusijo; drugo pa je vprašanje uveljavitve predsedniškega (županskega) mandata (v katerem predsednik predlaga tudi člane izvršilnega telesa) zlasti v izvršilnem delu delovanja zveze. Ta način vodenja Zveze sta delovna skupina oz. pripravljalec statuta podpirala že od vsega začetka, saj naj bi bistveno okrepil učinkovitost delovanja: hitrejše odzivanje na sprotne probleme, hitrejše odločanje zveze o izvršnih vprašanjih, in hitrejše reagiranje zveze nasploh. Ker bo izvršilno telo (IO) številčno bistveno manjše kot sedanje predsedstva (7 članov), bi bila tudi sklepčnost tega telesa manj problematična, stroški njegovega sestajanja pa manjši od stroškov sestajanja sedanjega predsedstva. Delovna skupina se je seveda že v začetku svojega dela zavedla, da tako koncipiran predsedniški mandat terja bistveno večji nadzor nad delovanjem izvršnega telesa, zato je podprla tudi določilo, da Zveza skliče vsaj dve konferenci letno in s tem zagotovi pomembno večji neposredni vpliv članstva na delo Zveze, hkrati pa je pomembna varovalka tudi nadzorni odbor. V zvezi s tem se je na seji predsedstva razvila obširna debata, polemičnost pa je izhajala predvsem iz dejstva, da v tako organizirani zvezi praktično svoj vpliv izgubijo zastopniki območij, ki zdaj sodelujejo v predsedstvu, oz. v izvršilnem organu praktično izgine teritorialni princip organiziranosti, ki je pomembno načelo v delovanju krovne zveze. Zato se je pojavila ideja, da bi glede na številčnost izvršnega odbora manjši del članov tega telesa (3) vendarle imenovali na predlog članov zveze. Po daljši razpravi je večina članovi predsedstva vendarle podprla predlagane spremembe v razmerjih med izvršnimi organi in konferenco, ter tako dali določeno prednost izboljšanju učinkovitosti na račun teritorialne zastopanosti v izvršilnem organu.

Član predsedstva Milan Brecl je v tem vprašanju oblikoval ločeno mnenje, da predsednikovo »mandatarstvo" ne bo pripomoglo k boljšem delu zveze, saj bo zagotovo eliminiralo teritorialno pokritost in tudi pokritost po dejavnostih. Tudi argument stroškov sestajanja ne more biti razlog zmanjševanja izvršnega organa. V skrajnem primeru jih lahko pokrijejo zveze, če bo interes da ZKDS deluje. V primeru eliminacije teritorialnega načela bomo imeli še eno "ljubljsko pokrajino".

Drugi, pretežno redakcijski popravki statuta v tej fazi razprave so bistveno manj pomembni. Vprašanja o žigu in logu, vprašanja o številu podpredsednikov, vprašanja o opredelitvah, ki opisno zapisujejo smoter in namen Zveze, podrobno formuliranje nalog, ki jih opravlja zveza so stvari, vprašanje korespondenčnih sej, je mogoče brez večjih težav razrešiti, ko bodo znana oz. sprejeta temeljna razmerja. Poleg tega je tudi vprašanje ohranjanja določenih tradicij, značilnih za povezovanje kulturnih društev in zvez, ki je staro več kot stoletje, ni zgolj balast, marveč spoštovanje korenin kulturnega gibanja, ki je lahko še vedno produktivno. Zgolj funkcionalistično »čiščenje« statuta, z edino težnjo da bi bil čim manj kompliciran (kar denimo lahko hitro oslabi notranji nadzor), je lahko nevarno, saj ZKDS kljub trditvam, da njena osnova (zveze) izumira in da na tem nima več smisla vztrajati, ne more kar lahkotno zavreči vezanost na oblike, ki jih bi bilo mogoče z boljšim delom ponovno okrepiti. Decentralizacija, nepolitičnost, ideološka nevtralnost ob hkrati zavezanosti univerzalnim izročilom humanosti in kulture so lahko še zmerom trden temelj gibanju, ki bi ga lahko improvizirane politične odločitve in prelahkotna opustitev sedanjega načina državnega organiziranja ljubiteljske kulture, močno ogrozile.

SKLEPI:

1. Predsedstvo je podprlo ključne rešitve, ki jih vsebuje predloženi osnutek statuta z datumom 4.2.2020. Predsedstvo pri tem predlaga, da se način vključevanja (ne pa včlanjevanja) posameznih društev v zvezo poskuša reševati statutarno, saj gre lahko za pomembno motivacijo nekaterih društev, ki bi olajšalo izvedbo nekaterih v osnutku statuta opredeljenih nalog (motiviranje mladih, tudi posameznikov, oblikovanje različnih praktičnih servisov za društva, in podobno). Posebna pozornost pri tem naj bo namenjena tudi vprašanju vključevanja društev z območij, kjer ne delujejo zveze kulturnih društev, ki jih je potrebno aktivneje zajeti v kompleks mreže zvez in društev. Predsedstvo pa obenem poudarja dejstvo, da ambicije po bistveno boljšem servisu ZKDS društvom in zvezam za zdaj še zdaleč niso podprte z razpoložljivimi operativnimi možnostmi (zaposlitvijo vsaj 1 do 2 profesionalcev s polnim delovnim časom) in sviri pred tem, da tega ne bi ustrezno upoštevali v strategiji in akcijskih načrtih delovanja.
2. Predsedstvo ZKD Slovenije ugotavlja, da razprava o spremembah njenih temeljnih aktov predstavlja zahtevno nalogo, ki zahteva ustrezen čas in premislek. Zaradi tega predsedstvo opušča prvotni načrt, da bi na redni letni konferenci v marcu 2020 razpravljali že o predlogu sprememb in dopolnitev temeljnih aktov in jih sprejeli. Tudi glede na dejstvo, da naj bi na redni letni konferenci izvolili novega predsednika, je demokratično, da mu omogočimo optimalen vpliv na spremembe. Na razpravo na redno letno konferenco bomo zato dali osnutek statuta in oba druga temeljna akta, ter predstavili vse največje dileme, vsekakor pa bo potrebno nasploh poskrbeti, da se statut in druge akte dobi celotno članstvo in po možnosti opravi kvalitetno debato. V ZKDS se moramo dogovoriti, kako sodelovati pri tej razpravi. V načelu naj se čas razprave o teh temeljnih zadevah podaljša do konca leta. Predsedstvo podpira opredelitev prehodnih določb, da se spremembe oz. drugačna organiziranost uveljavijo po koncu tega mandata, torej spomladi leta 2022. Zahvaljuje se pripravljalcu statuta, Ninu Galunu, za dobro in profesionalno opravljeno dosedanje delo.
3. Predsedstvo pooblašča predsednika in sekretarko, da temeljna gradiva za redno sejo konference pripravita do ustrezne faze za tovrstno obravnavo in jih v skladu z rokovnikom, ki ga določa statut, pošljeta celotnemu članstvu.

k 4. točki:

Pod to točko pobud za podelitev priznanj ZKD Slovenije s strani udeležencev ni bilo.

K 5. točki:

Pobud oz. predlogov za obravnavo katerekoli teme ni bilo. S tem je bil dnevni red izčrpan.

Zapisal:
Jože Osterman

Ljubljana, 20.02.2020

(po zaključeni 17. korespondenčni seji P ZKDS)